

De een is met vakantie, de ander is demissionair, maar gedeelte is gewoon nog aan het werk.
Wat je ook doet, de zomer is een mooi moment voor reflectie.
En dat doen we ook bij werkverkenner met de mooiste uitzendingen van het afgelopen seizoen.
Iedere dinsdag om drie uur op BNR.
Werkverkenner wordt mede mogelijk gemaakt door NCOI, de opleider van werken Nederland.
Hugo Rijtsma.
Welkom bij Boekenszinnen en de Wijk.
Het is dinsdag dag 552 van de oorlog in Oekraïne.
En wij hebben afgelopen zaterdag een heel goed gesprek gehad over de bricks.
Zo goed dat we dat opnieuw wilden gaan doen, toch?
Ja, omdat er natuurlijk toch een aantal dingen duidelijk worden wat daar gebeurt is.
Ik heb toen geconstateerd dat zal nooit een hele hechte club worden, nooit echt blok worden.
Ze zullen op een aantal onderwerpen ongetwijfeld gaan samenwerken.
En daarmee zullen ze ook een anti-westerse koers gaan vragen of druk willen uit oefenen op het westen.
Nou ja, die discussies beginnen nu inderdaad te komen.
En dan moet je kijken naar olie en grondstoffen.
Nou, misschien nog even te noemen.
De brickslanders zijn Brasilië, Rusland, India, China en Zuid-Afrika.
En die club wordt uitgebreid geloof ik vanaf volgend jaar met onder meer...
Wat was het ook weer?
Saudi-Arabië, Argentinië?
Egypte, Etiopië, Irak, Saudi-Arabië en de Verenigde Arabische Emiraten.
Nou.
Ja, het zit ook een aantal gezellige landen bij.
Heel gezellig.
Ja, dat geeft natuurlijk te denken.
Wat natuurlijk toch een overwinning is, wordt Oekraïne toch nog maar een keer laten vallen.
Voor Putin.
Het feit dat je dus een bondgenoot Ala-Irak erbij had, geeft veel te denken.
Ook over de houding van China.
Want dat is een zeer stevige bondgenoot van Rusland, in die hele oorlog, met zijn drones.
Nou, maar dit is dus ook nog een energieaspect, zeg jullie, waar we het over moeten hebben.
Ja.
We moeten misschien even eerst praten over die kritische mineralen die zo vreemd belangrijk zijn.
Amerika heeft een partnership, de Mineral Security Partnership, door Amerika geleid met 13 landen...
Waarbij ze proberen natuurlijk al die team veilig te stellen.
Nou, deze landen gaan dezelfde houding aannemen ten aanzien van dat Amerikaanse initiatief.
En als je dan ziet dat een land als Argentinië, die investeert dus waanzinnig in lithium-mijnen.
Met name met saurisch geld, heel interessant.
En ze hebben nu 6% van de wereldkobel sublijnen.
Ze gaan naar 16% in 2030.
En lithium, dat is vooral voor batterijen, volgens mij.

Ja, voor elektrische auto's natuurlijk.
Zo'n Arabië wilde zo'n half miljoen elektrische auto's per jaar gaan bouwen in 2030.
Nou, China en Brazilië hebben ook lithium, de drie van de vijf grootste supplyeversen.
Zo'n Arabië investeert dus enorm in die Argentijnse mijnen.
Dus dit is, vinden de Amerikanen, natuurlijk niet leuk.
Dat geeft van de Europese auto-industrie.
Die wordt nu al totaal overvleugeld door de Chinese auto-industrie.
En die hebben natuurlijk ook allemaal lithium nodig voor die accu's.
Dus dit is wel een aspect van de BRICS dat we even moeten...
Nou, dan heb je het alleen maar over lithium.
Maar het gaat natuurlijk over veel meer.
Dus als je de BRICS nu bij elkaar haalt...
...en je hebt de Zelfsame Aardis, heb je al even genoemd, Arjen-Jan...
...dan wordt dat dus een set van kritische mineralen...
...die van belang is voor Hightech-toepassingen onder andere...
...voor de fabricage van ships.
72 procent daarvan wordt dan totaal domineerd...
...als je ook kijkt naar de voorraden waar dat spul in de grond zit.
Door de BRICS landen, mangaan, niet onbelangrijk.
75 procent, grafiet, 50 procent.
Nickel valt dan wel mee. 28 procent kopen maar 10 procent.
Maar olie is 42 procent.
Maar olie moet we even parkeer en moeten zaks denk ik over hebben.
Maar wat er aan de hand is...
...als je gewoon kijkt wat China de afgelopen tijd aan het doen is...
...die zijn natuurlijk gewoon bezel om sancties met sancties beantwoorden.
Ja, vind je het gek?
We hebben al een keer eerder gesproken over het feit...
...dat germanium en gallium echt heel belangrijk ook voor de ships fabricage.
Oh ja, dat wordt op een zwarte lijst gezet of zo.
Ja, daar moet een speciaal eispoortvergezing, een verinning voorkomen.
En als je die niet krijgt...
...dan hebben we wel een probleem hier in het Westen.
Amerikaan kijken hier toch met grote zorg naar.
Overigens is het een reactie op het Amerikaanse beleid.
Dus Jan heeft net dat pact genoemd...
...onder lijken van Amerika met 13 bondgenoten...
...om de mineralen te kunnen controleren.
Ja, dat is beriks nu ook aan het doen, geleid door China.
En dus voor China wordt er de masse instrument van je wilsten.
In 2010 heeft China al gezegd...
...we geven geen zeldzaam aarde meer in Japan.
Grote landen in de wereld.
Nu als je naar de mineralen restricties krijgt...

...waar je dus exportvergeving moet hebben en niet zomaar krijgt...
...of beperking is te zijn...
China heeft er 35.
Rusland 17, India 32.
Dat is ook op de Vallandhoog.
Zuid-Afrika 14, Brazil.
Dus we gaan toen naar een wereld waarin je dus niet zomaar aan je mineralen komt.
En hier is volgens mij Europa bij uitstek heel kwetsbaar toch?
Het Westen is überhaupt heel erg kwetsbaar op dit gebied.
En daarom heb ik me altijd zo verzet.
Dat heb ik in verschillende discussies gedaan.
Ook de hele discussie die we hadden over...
...moeten we vloeibagas halen uit Katar.
Om te zeggen van je kunt niet in een aantal vallen te kieskeurig zijn.
Nou dit is natuurlijk een fantastisch voorbeeld...
...van wat er nu gebeurt binnen die bricks...
...dat je inderdaad niet te kieskeurig kunt zijn...
...want dat krijg je het gewoon niet meer.
Mensen die denken maar...
...dat we voortdurend alles kunnen krijgen...
...als we de juiste prijzen voorbetalen.
En dat landen wel bereid zijn om het aan ons te voorkomen...
...en dat hoeft dus gewoon niet het geval te zijn.
Kijk, het is natuurlijk wel zo...
...dat als China al te hard dat beleid gaat voeren...
...dan gaat het Westen natuurlijk op zoek naar alternatieven.
Niet alternatieven meinen...
...maar ook alternatieven voor een bepaald goedje...
...wat je boven in een chips moet hebben.
Of een batterij die het ook zonder lithium kan doen.
Die discussies lopen natuurlijk al...
...en die doorbraken zijn hier en daar ook al zichtbaar.
Maar ja, hoe je het ook wend of keert...
...in die hele vergroeningse discussie die we op dit omling hebben...
...dat is een high-tech discussie daarin spelen.
Chips en zeerblijk rol.
En we zien toch gewoon grote problemen...
...of de grondstoffen die je daarvoor nodig hebt...
...of daarvoor daarvan van verzekerd is.
Ook van zonnepanelen geloof ik.
Wat had je nog meer, je magneten voor windmolens...
...dat zijn allemaal die spullen die daar vandaan moeten komen.
En ook van kathode aan alnode voor batterijen.
Dat is echt een geweldige probleem, dat spul komt uit China.

Dus China zit eigenlijk in alle onderdelen van de keten.
Dus de grote briks kunnen onze energietransitie frustreren.
Ja, China zelf en China zelf.
Ik denk dus dat die de briks zo gaat gebruiken...
...voor dit soort machtspolitieken.
En als je gewoon kijkt wat ook op wetgevingsgebied...
...op dit ogenblik aan de handen is in China...
...dan is het ook damelijk indrukwekkend hoor.
Het is een lijst gemaakt van onbetrouwbare entiteiten.
Dus daar moet je wel maar geen zaken mee doen.
Er zit Lockheed Martin zit erin.
Er zijn natuurlijk belangrijke defensiebedrijven.
En men probeert natuurlijk ook ervoor te zorgen...
...dat als Amerika onder het mond van...
...we moeten ervoor zorgen dat de defensieindustrie...
...gerak wordt van China, want dat land wordt er machtig.
Ja, dan kun je dus verwachten dat China precies hetzelfde doet.
En dat gebeurt dus nu op dit ogenblik ook.
Er is een keiharde antissanctiewetgeving gekomen.
Dus als ik zeg maar, als Kamerlid of als minister zeg van...
...oké, ik wil deze sancties hebben ten opzichte van...
...van China, kom ik op een zwarte lijst.
Nou, dat gebeurt op dit ogenblik.
Er komt wetgeving.
Nee, er is net wetgeving aangenomen...
...onder invloed van de hele discussie rond Ukraine en Rusland.
Ja, waarbij het zo is geregeld...
...dat wanneer een entiteit in China zelf...
...op één of andere manier nog zaken doet...
...met een andere entiteit buiten China...
...wat waren relaties met dit Rusjische probleem.
En dan krijg je de bak in het draaien, nou ga zo maar door.
Je ziet dus dat.
62% van de Zeldsdam aarde zit dus bij de grotere bricks.
Als je naar olie gaat kijken, dan moeten we nu denk ik over praten.
Daar is dat dus een lage presentatie, maar nog wel steeds 42%.
Dus dan denk je van nou, die OPEC, dat is nog wel machtiger.
Maar twee grote olie-importeurs zijn natuurlijk China en India.
Ze hadden ontzettend veel olie op, en die doen alle twee niet meer...
...en de price cap controls.
Dus ook hier is dat.
Hier zie je ook weer de machtsontplooi in gebeuren.
Dit is nou echt wat we hier allemaal noemen, dat is zorgwekkend voor het westen.
Kan niet anders gezien, maar zorgwekkend.

Ja, want we hebben natuurlijk...
Kijk, de industriële revolutie is hier begonnen in de 19e eeuw.
En alles wat we aan materialen en grondstof nodig hebben...
...hadden we natuurlijk allemaal uit de grond gehad.
Er zit nog wel wat hoor.
Maar als je ook kijkt naar de nieuwe wetgeving, de nieuwe initiatie van de Europese Unie...
...om, laten we zeggen, 10, 15% van kritische materialen uit de Europese grond te halen...
...dan ga je ook niet redden op korte termijn.
Dat NIMI-gedrag is natuurlijk behoorlijk goed ontwikkeld.
Not in my backyard.
Dus je ziet nu dat er overal opstanden ontstaan...
...omdat de lithium-voorraden zijn gevonden, maar niet hier graag.
Ja, ik kan me dat nog voorstellen, maar je gaat deze race...
...tegen diktaturen en autocrassieën...
...ga je natuurlijk verliezen, omdat die zeggen van...
...wat bevolking even niet zuren, we gaan hier gewoon graven.
En je gaat de energietransities niet halen als je niet toch ook die geveiligde mijnbouw doet?
Ja, dat denk ik ook, ja.
Maar je gaat je energietransities je ook niet halen...
...als deze handelsoordig, want dat is het feitelijk...
...met sancties en tegen sancties doorgaat.
Zo is het.
Gezellige podcast, jongens.
Nou, de bricks als grondstoffenkaartel.
Precies op het zwakste punt, zeg maar, van de high-tech en de energietransitie.
Nou ja, ik ben benieuwd wanneer nou ook de politiek.
Brussel is zich dit wel ervan bewust, hoor.
Maar ik denk dat heel veel parlementariëen in Europese landen...
...maar niet alleen maar over Nederland, hoor.
...zicht echt niet goed realiseren wat hier aan de hand is...
...en hoe ongelooflijk bedreigd dit kan worden.
Ja, we hebben er al eens eerder podcasts over gemaakt.
Ik kende de Critical Raw Materials Act...
...en andere industriepolitieke maatregelen.
Maar wij kunnen niet vaak genoeg vaarsgroeien hiervoor.
Dat is onze taak.
De hoofdtaak van Boekestein en de Wijk is weer waar gemaakt bij deze.
Dank jullie wel en tot morgen.
Tot morgen.
Onze stem in Londen.
Waar soms leidt als of niks meer werkt.
Lia van Bekhoven.
Eindelijk een belofte die de Conservatieve Reinspartij heeft gehouden.
Namelijk, we verliezen duizend zetels.

Hoor je ook deze zomer in Van Bekhovens-Britten.
Elke woensdag in je podcast app.
Voel je de pijn, Konor. Voel je de pijn.